

Zakon o policiji propisuje kada se može upotrebiti vatreno oružje i predviđa da se vatreno oružje može upotrebiti da bi se: zaštitio život ljudi; sprečilo bekstvo lica zatečenog u vršenju određenog krivičnog dela, ali samo „u slučaju neposredne opasnosti po život“; sprečilo bekstvo lica zakonito lišenog slobode ili lica za koje je izdat nalog za lišavanje slobode zbog izvršenja određenog krivičnog dela, „u slučaja neposredne opasnosti za život“; odbio neposredni napad kojim se ugrožava život službenog ili drugog lica (čl. 100). Ove su odredbe u skladu sa standardima Evropske konvencije i načelom srazmernosti.

Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena ako bi se time ugrozili životi ljudi koji ne ugrožavaju tuđe živote. Takođe je članom 31, st. 5 Zakona o policiji propisano da prilikom primene policijskih ovlašćenja službeno lice, između ostalog, mora da poštuje „standarde postavljene Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda“ i Osnovne principe UN o upotrebi sile i vatrenog oružja od strane službenih lica koja sprovode zakon.

Pravilnikom o tehničkim obeležjima i načinu upotrebe sredstava prinude propisano je i da će policija, ukoliko ima saznanja koja ukazuju na to da će lice prema kome treba primeniti policijska ovlašćenja pružiti oružani otpor, pre primene ovlašćenja sačiniti plan postupanja (čl. 16). On takođe propisuje poseban postupak delokruga ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove sporazumno donose direktor Agencije i ministar nadležan za unutrašnje poslove (čl. 16, st. 2). I ove poslove pripadnici Agencije obavljaju „pod uslovima i na način, kao i primenom ovlašćenja, utvrđenih zakonom i drugim propisima koje primenjuju ovlašćena službena lica i radnici na određenim dužnostima ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, u skladu sa propisima o unutrašnjim poslovima“ (čl. 16, st. 4).

Ova odredba bi trebalo da spreči da do povrede prava na život dođe zbog nedostatka plana ili neodgovarajućeg plana sprovođenja policijske operacije, kao što je, na primer, bio slučaj u gore pomenutom predmetu McCann i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva. Vidi stavove 212 i 213 te presude.

Posebna prava.

Upotreba smrtonosnog oružja od strane zaposlenih u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija je još detaljnije regulisana. Pravilnikom o merama za održavanje reda i bezbednosti u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija izričito je propisano da je svrha upotrebe vatrenog oružja onesposobljavanje napadača, kao i da će ovlašćeno lice nastojati da ne ozledi vitalne organe osuđenog, to jest da će ciljati u noge (čl. 36, st. 4). U ovom pravilniku pravi se i razlika između smrtonosne upotrebe vatrenog oružja, koja je dozvoljena samo u slučaju opasnosti po ljudski život (čl. 36, st. 5) i one koja to nije i koja je dozvoljena i kada ne postoji opasnost po ljudski život. Propisi koji regulišu upotrebu vatrenog oružja u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija dozvoljavaju upotrebu vatrenog oružja i u situacijama kada ne postoji opasnost po bilo čiji život, već je jedina opasnost ta da bi osuđeno ili pritvoreno lice moglo pobeći. Ovakva odredba nije u suprotnosti sa članom 2 Evropske konvencije koji dozvoljava upotrebu potencijalno smrtonosnih sredstava prinude u situacijama u kojima je ona apsolutno nužna da bi se sprečilo bekstvo, ne postavljajući kao uslov postojanje opasnosti po bilo čiji život.

U tom slučaju, direktor policije, odnosno načelnik područne policijske uprave u kojoj radi policijski službenik koji je upotrebio sredstvo prinude, obrazuje komisiju u sastavu od najmanje tri policijska službenika koja razmatra okolnosti upotrebe sredstava prinude, sačinjava zapisnik i daje mišljenje o